

Karolina Nygren
Utvecklingsledare
08 124 57 236
Karolina.Nygren@ekero.se

Socialnämnden

Lag om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård - konsekvensbeskrivning

Dnr SN19/62

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

I januari 2018 trädde Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (LUS) i kraft. Syftet med den nya lagen är att främja en god vård för personer som efter utskrivning från slutenvården behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt- och/eller den landstingsfinansierade hälso- och sjukvården. Målsättningen är att ledtiderna mellan slutenvården på sjukhus och vård och omsorg i hemmet eller i särskilt boende ska hållas så korta som möjligt. Lagstiftningen reglerar också att om inte särskild överenskommelse finns så ska kommunens betalningsansvar träda ikraft tre kalenderdagar efter att slutenvården meddelat att patienten är utskrivningsklar.

I Stockholmsregionen har hälso- och sjukvårdsförvaltningen och StorSthlm idag en överenskommelse som beskriver hur aktörerna ska samverka. Överenskommelsen gäller t o m 31 december 2019 och till skillnad från lagstiftningen innebär dagens överenskommelse att kommunens betalningsansvar inträder fem vardagar efter att slutenvården meddelat att patienten är utskrivningsklar.

Förhandlingarna kring en ny överenskommelse från 1 januari 2020 pågår. Denna kommer att medföra att antalet dagar från utskrivning till hemgång kommer att ligga i linje med lagstiftningen. Den kortare utskrivningsprocessen kommer att medföra konsekvenser främst för socialkontorets organisation och utförare av hemtjänst i kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande socialkontoret, 2019-03-19

Ärendet

Bakgrund

I januari 2018 trädde lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS) i kraft. Syftet med den nya lagen är att främja en god vård för personer som efter utskrivning från slutenvården behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt- och/eller den landstingsfinansierade hälso- och sjukvården. Målsättningen är att ledtiderna mellan slutenvården på sjukhus och vård och omsorg i hemmet eller i särskilt boende ska hållas så korta som möjligt.

Lagstiftningen innebär att planeringsprocessen i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård förändras och att den landstingsfinansierade öppenvården blir huvudansvarig för samordning av processen vid utskrivning och för att samverkan kring den fortsatta vården utanför slutenvården kommer till stånd. Lagen tydliggör också att huvudmännen som regel ska komma överens om centrala frågor kring utskrivningsprocessen. Lagstiftningen reglerar i 5 kap 4 § att om inte särskild överenskommelse finns så ska kommunens betalningsansvar träda i kraft tre kalenderdagar efter att slutenvården meddelat att patienten är utskrivningsklar.

I Stockholmsregionen har hälso- och sjukvårdsförvaltningen och StorSthlm idag en överenskommelse med gemensamma riktlinjer och rutiner som beskriver hur aktörerna ska samverka. Överenskommelsen gäller t o m den 31 december 2019 och till skillnad från lagstiftningen innebär dagens överenskommelse att kommunens betalningsansvar inträder fem vardagar efter att slutenvården meddelat att patienten är utskrivningsklar. Förhandlingarna kring en ny överenskommelse innebär att tiden från utskrivning till hemgång kommer att ligga i linje med lagstiftningen från år 2020. Den kortare utskrivningsprocessen innebär ett antal konsekvenser främst för socialkontorets organisation och utförarna av hemtjänst i kommunen.

Konsekvenser för socialkontoret

Socialkontoret kommer att med anledning den kortare utskrivningsprocessen behöva kunna fatta beslut om insatser. Detta framförallt i samband med storhelger.

Flera möjligheter att säkerställa en organisation för detta är identifierade. Det alternativ som i första hand ses över är möjligheten att vidga uppdraget till socialjouren. En översyn av förutsättningarna för detta genomförs nu av Nordvästkommunerna tillsammans. Om detta kan genomföras kan lösningen medföra vissa utökade kostnader.

Konsekvenser för utförare av hemtjänst

Hemtjänsten omfattas av valfrihetssystem enligt LOV¹. Valfrihetssystemet innebär att Socialnämnden tecknar kontrakt med de utförare som ansöker i systemet och uppfyller de krav som ställs i upphandlingsunderlaget. Upphandlingsunderlaget reglerar samtliga krav på tjänsten såsom kvalitetskrav, uppdragets omfattning och krav på tjänstens utförande. Socialnämnden kan inte revidera underlaget på ett sådant sätt att det väsentligen förändrar utförarnas uppdrag utan att först säga upp befintliga avtal och ge utförarna möjlighet att ansöka om att bli utförare i systemet på nytt utifrån de nya förutsättningarna.

I och med de kortare ledtiderna mellan utskrivning från slutenvård och hemgång måste kraven avseende hemtjänstutförarnas åtagandetider för nya uppdrag revideras. I dagsläget ska utförarna kunna påbörja nya omvårdnadsinsatser inom 48 timmar och senast inom fem arbetsdagar från det att beställningen om insats görs. Avseende serviceinsatser så är det i dagsläget upp till brukaren och utföraren att komma överens om startdatum.

Revideringen innebär att förutsättningarna för hemtjänstuppdraget ändras. Det medför att samtliga avtal måste sägas upp och utförarna ansöka på nytt utifrån det reviderade förfrågningsunderlaget. Socialkontoret samarbetar med upphandlingsavdelningen i processen. Målsättningen är att Socialnämnden ska kunna ta ställning till det reviderade upphandlingsunderlaget innan sommaren. Under hösten 2019 kommer befintliga avtal att sägas upp och under uppsägningstiden kommer en ny förenklad ansökningsprocess med befintliga utförare att genomföras. Det ger möjlighet att teckna nya avtal med utförarna innan årsskiftet.

Socialkontoret kommer föra en nära dialog med hemtjänstutförarna under perioden för att göra processen så smidig som möjligt.

Socialkontoret arbetar vidare med för att klarlägga förutsättningarna utgående från detta och kommer att återkomma till Socialnämnden i frågan.

Beslutet expedieras till

Socialkontoret

Lena Burman Johansson
SocialchefKarolina Nygren
UtvecklingsledareEdda Tent – Traoré
Enhetschef Äldreheten

---

¹ Lag (2008:962) om valfrihetssystem